

KLIIMAMINISTEERIUM

Valdo Kalm
AS Tallinna Sadam
ts@ts.ee

Teie 20.03.2025 nr 1-7/458

Meie 04.04.2025 nr 9-2/25/1370-2

Vastus pöördumisele

Austatud Valdo Kalm

Esitasite 20.03.2025 Kliimaministeeriumile ja Kaitseministeeriumile AS-i Tallinna Sadam ja tütarettevõtte AS-i Green Marine ühispöördumise, milles juhite tähelepanu probleemile, mis puudutab laevade eksploatatsiooni käigus tekkivate õliseguste jäätmete vastuvõtu piiranguid Eesti vetes. Nimelt on Merevägi ühispöördumises kirjeldatud asjaolude kohaselt tõlgendanud kehtivaid õigusakte selliselt, et välisriigi tsiviillaeval on sisemerre sisenemine lubatud punkerdamise, aga mitte õliseguste jäätmete äraandmise eesmärgil. Soovite, et ministeeriumid selgitaksid kehtivate piirangute õiguslikke ja praktilisi põhjendusi, vajadusel algataksid riigipiiri seaduse muutmise ning töötaksid välja pikaajalise strateegia merereostuse ennetamiseks.

Kliimaministeerium toetab võimalust õlijäätmete äraandmiseks väljaspool sadamaid ja sellise võimaluse sätestamist seaduse tasandil, kuivõrd kõik Eesti merealadel liikuvad laevad ei külasta Eesti sadamaid (selline kohustus puudub) ning kui laevadel puudub võimalus anda jäätmeid ära reidil, tekib väga suur oht jäätmete sattumiseks merre. Reidil teenuste osutamise võimaldamine on oluline nii merendussektorile kui Eesti majandusele tervikuna. See võimaldab laevadel paindlikumalt planeerida oma reise ning hoiab kokku nii laevaomaniku aega kui kulusid – jääb ära ooteaeg sadamas ning pole vaja maksta sadamatasusid. Oluline on tagada, et majanduse seisukohalt olulisi teenuseid osutatakse kõrgete keskkonnastandardite kohaselt, nende toimimine on õiguslikult reguleeritud ja nõuete täitmine tagatud. Eestis on olemas ettevõtted, mis suudavad tagada selliste ohtlike jäätmete turvalist üleandmist, käitlemist ning uue tootena uuesti ringlusse suunamist. Jäätmete äraandmine vastavale spetsialiseeritud ja nõudeid järgivale laevale ei ole kuidagi ohtlikum kui punkerdamine.

Punkerdamise mõiste tuleneb Vabariigi Valitsuse 25.06.2020 määrusest nr 51 „Merel, Narva jõel ja Peipsi järvel ohtlike ning kahjulike ainete käitlemise kord ja nimistu ohtlikest ainetest, mida ei ole lubatud sisemerel transiidina vedada“, mille § 2 punkti 2 kohaselt on punkerdamine laevade mootorikütusega või -õlidega varustamine. Seega ei kuulu õlijäätmete äraandmine riigipiiri seaduse § 14 lõike 1 punktis 6 toodud punkerdamise mõiste alla. Samas on meresõiduohutuse seaduse § 50⁹ lõike 1 punkti 9 kohaselt veeteetasu maksimisest vabastatud reidil punkerdavad ning

pils- ja tankipesuvett ning õlijääke äraandvad laevad, mis ei külasta Eesti sadamaid. Sarnane vabastus on planeeritud õlijääke äraandvate laevade suhtes ka uues veeteetasude eelnõus¹.

Õlijäätmete äraandmise lubamine on Kliimaministeeriumi hinnangul riigipiiri seaduse § 14 lõike 1¹ kohaselt Kaitseväe pädevuses, seega peavad ettevõtjad õlijäätmete äraandmiseks igakordselt Kaitseväe kooskõlastust taotlema. Märgime siiski, et riigipiiri seaduses sätestatud välisriigi laevade sisemerre sisenemise tingimuste rakendamise ja tõlgendamise ning võimalike tulevaste seadusemuudatuste selgitamisel on pädevaks asutuseks Kaitseministeerium.

Pikaajaline strateegia merereostuse ennetamiseks ja tõrjumiseks on erinevate ministeeriumite ja asutuste koostöös hetkel käimas.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaupo Läänerand

merenduse ja veekeskkonna asekantsler

Koopia: Kaitseministeerium, AS Green Marine

Hana-Maarja Helinurm, 5855 3994
hana-maarja.helinurm@kliimaministeerium.ee

¹ Meresõiduohutuse seaduse muutmise seadus - <https://eelroud.valitsus.ee/main/mount/docList/60f94cb9-4400-48db-bf25-e450cfd6ea85>